

بررسی رعایت بهداشت دست در کارکنان یک مرکز تروما در پیشگیری از عفونت های بیمارستانی

نویسنده : * هانیه فاضل - هاشم صادقی بجستانی

دانشگاه علوم پزشکی مشهد - بیمارستان آموزشی پژوهشی و درمانی سوانح شهید کامیاب

مقدمه و هدف :

رعایت بهداشت دست یکی از مهمترین، ساده ترین و موثرترین و کم هزینه ترین روش برای پیشگیری و انتشار مقاومت ضد میکروبی است. امروزه شستن دست برای برداشتن میکرو ارگانیسم های کسب شده از بیماران یا محیط و برای پیشگیری از ایجاد حلقه عفونت معمولا بعنوان یکی از مهمترین اعمال بنیادی در کنترل عفونت شناخته شده است. با این حال در اغلب موسسات مراقبت بهداشتی درمانی، رعایت توصیه های انجام بهداشت دست در حد غیر قابل قبولی پایین است، بین پنج تا چهل درصد متغیر است و بندرت بیشتر از چهل درصد از موقعیت هایی است که دست شستن اندیکاسیون دارد اغلب بررسیهای مشاهده ای در مراکز مراقبتهای ویژه نشان داده اند که رعایت شستن دست توسط کارکنان کمتر از 50٪ است. تخمین زده می شود که افزایش دست شستن به میزان 1/5 تا 2 برابر وضع موجود منجر به کاهش عفونتهای بیمارستانی به میزان 50-25٪ می شود

روش کار:

. لذا به سبب اهمیت رعایت بهداشت دست به عنوان اصلی ترین راه انتقال عفونتهای بیمارستانی بر آن شدیم که رعایت بهداشت دست را در پرسنل اورژانس بیمارستان شهید کامیاب مشهد در سال 1395 (بصورت چهار تا سه ماهه) با چک لیست ابزار مشاهداتی رعایت بهداشت دست سازمان بهداشت جهانی بررسی کنیم

یافته ها :

تعداد 20 نفر پرسنل از هر بخش در هر ماه در مورد بهداشت دست پایش شده اند که این پایش به صورت آگاهانه و در پنج موقعیت شستشوی دست انجام شد که شامل موارد قبل از تماس با بیمار - بعد از تماس با بیمار - قبل از کار آسپتیک - بعد از تماس با محیط - بعد از تماس با ترشحات بیمار انجام شده است که مجموعا در شش ماهه اول 95 تعداد 70 مورد عنوان شغلی (پرستار و پزشک و کمک بهیار و مامور) در اورژانس بیمارستان امدادی پایش شدند. که از این تعداد 9 مورد گروه C(پزشک) و 50 مورد گروه a(کادر پرستاری و دانشجو) 11 مورد گروه b (کمک بهیار و مامور) در پایش شرکت داشتند .

در این مشاهدات در (14٪)مورد استفاده از آب و مایع صابون و (27٪)مورد استفاده از محلول الکلی را در بر می گرفت و کلا 61٪عدم رعایت بهداشت دست و 39٪رعایت بهداشت دست را انجام دادند . در گروه پزشکی 28.5٪ و در گروه پرستاری 52.5٪ و در گروه کمک بهیاری و مامورین خدمانی 44.5٪ رعایت بهداشت دست را انجام می دهند

که پس از اقدامات اصلاحی مانند

1- آموزش چهره به چهره پرسنل (خط مشی رعایت بهداشت دست)

2- نظارت بر شستشوی دست

3- عدم استفاده از دستکش در مواقع غیر ضروری و رعایت بهداشت دست

4- آموزش حضوری مامورین خدماتی

مجددا در شش ماهه دوم رعایت بهداشت دست مورد بررسی قرار گرفت در شش ماهه دوم 95 تعداد 70 مورد عنوان شغلی (پرستار و دانشجوین و پزشک و کمک بهیار و مامور) در اورژانس بیمارستان امدادی پایش شدند. که از این تعداد 9 مورد گروه C(پزشک) و 52 مورد گروه a(کادر پرستاری و دانشجو) 9 مورد گروه b (کمک بهیار و مامور) در پایش شرکت داشتند .

در این مشاهدات (17٪)مورد استفاده از آب و مایع صابون و (37٪)مورد استفاده از محلول الکلی را در بر می گرفت و کلا 46٪عدم رعایت بهداشت دست و 54٪رعایت بهداشت دست را انجام دادند . در گروه پزشکی 35.5٪ و در گروه پرستاری 61.5٪ و در گروه کمک بهیاری و مامورین خدمانی 45.5٪ رعایت بهداشت دست را انجام می دهند

نتیجه :

همانطور که این مطالعه نشان می دهد رعایت بهداشت دست با آموزش های داده شده افزایش پیدا کرده است بنابراین آگاهی از میزان رعایت بهداشت دست اولین قدم در راستای کنترل عفونتهای بیمارستانی و دانستن عوامل مرتبط با آنها گام بعدی در تحقق این هدف بشمار می رود کلمات کلیدی : رعایت بهداشت دست -اندیکاسیون -میکروارگانیسم